

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้ได้ผลดีนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง กล่าวคือ ต้องมีครูที่มีความรู้และมีทักษะทางด้านพลศึกษา จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่ถือว่าสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ สนามหรือเนื้อที่ที่ใช้สอนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสนามเป็นเครื่องมือที่สนองความต้องการของเด็ก เป็นการช่วยพัฒนาเด็กและช่วยพัฒนาหลักสูตรการเรียนให้บรรลุเป้าหมาย¹ สนามมีคุณค่าในการออกกำลังกายมาก มีส่วนช่วยให้เด็กได้รับความปลอดภัย² สร้างทัศนคติ คุณธรรม และทำให้เด็กได้ฝึกการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา³ ซึ่งตามความคิดสมัยใหม่ เชื่อว่าการศึกษาโดยการเล่นเป็นพื้นฐานของการสอน และการเล่นเป็นสื่อของความสำเร็จที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษา⁴

---

¹ เกรียง เอี่ยมสกุล, โรงเรียนประถมศึกษาภาคปฏิบัติ (พระนคร: โรงพิมพ์โรงเรียนการช่างวุฒศึกษา, 2511), หน้า 14.

² George D. Butler, Playgrounds: Their Administration and Operation (3d ed., New York: The Ranald Press Co., 1960), p.2.

³ Maryhelen Vannier and Hollis F. Fiat, Teaching Physical Education in Secondary Schools (3d ed., Philadelphia: W.B. Saunders, Co., 1969), p.12.

⁴ Jesse Feiring Williams, Clifford Lee Brownell and Elmon Louis Vennier, The Administration of Health and Physical Education (6th ed., Philadelphia and London: W.B. Saunders Co., 1969), p.254.

สนามที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สนามกลางแจ้ง และสนามในร่ม ซึ่งสนามทั้ง 2 ประเภทนี้ ยังแบ่งออกเป็น สนามหญ้า สนามคอนกรีต หรือสนามไม้ โรงเรียนต่าง ๆ ต้องการสนามมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน ขนาดของชั้นเรียน โปรแกรมการเรียนการสอน จำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา และขอบเขตของการมีส่วนร่วมของนักเรียน⁵ ปัจจุบันนี้มีผู้กล่าวเสมอ ๆ ว่าโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาไม่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ซึ่งทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไม่บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการวิจัยเรื่องนี้จึงแยกปัญหาออกเป็น 2 ประการ คือ วิจัยเนื้อที่ที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาต่อ นักเรียน 1 คน กับกิจกรรมพลศึกษาที่ใช้สอนในสนาม คาดว่าผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้โรงเรียนที่มีสนามไม่เพียงพอได้ปรับปรุงขนาดของสนามเพื่อผลทางการศึกษา ซึ่งจะ ทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการทางคานร่างกาย สังคม อารมณ์ และจิตใจ⁶ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางที่จะได้เสนอแนะให้บางโรงเรียนได้ขยายเนื้อที่ที่ใช้สอนวิชาพลศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมพลศึกษาให้ได้สัดส่วนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

---

⁵ Harry A. Scott and Richard B. Westkaemper, From Program to Facilities in Physical Education, (New York: Harper & Brothers Publishers, 1958), p.31.

⁶ Jay B. Nash, Physical Education : Introduction and Objective (New York : A. S. Barnes and Co., 1948), p.52.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบมัชฌิมฐานของเนื้อหาโดยส่วนรวมและมัชฌิมเลขคณิตของเนื้อหาที่คือนักเรียน 1 คน ที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของเนื้อหาที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาต่อนักเรียน 1 คน กับค่าที่ควรจะเป็น
3. เพื่อทราบถึงประโยชน์ของสถานที่ที่ใช้สอนกิจกรรมพลศึกษาประเภทใดบ้าง มากน้อยเพียงไร
4. เพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะให้บางโรงเรียนขยายเนื้อหาที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาตลอดจนการจัดกิจกรรมพลศึกษาให้ได้สัดส่วนตามหลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจะสำรวจสนาม จำนวนนักเรียน และกิจกรรมที่สอนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. ผู้วิจัยจะสำรวจทั้งหมด 60 โรงเรียน ทั้งนี้ไม่รวมถึงโรงเรียนอิสลามวิทยาลัย แห่งประเทศไทย ซึ่งมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษารวมอยู่ด้วย และอีก 4 โรงเรียนเป็นโรงเรียนมัธยมแบบประสม คือ โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

ข้อตกลงเบื้องต้น

การสำรวจเนื้อที่ที่ไชสอนวิชาพลศึกษา มีข้อตกลงเบื้องต้น คือ
 เนื้อที่สนามที่ไชสอนกิจกรรมพลศึกษาในอนาคตใน 60 โรงเรียนของรัฐบาลจะเป็นจริงในกรณีที่ไม่มีการตัดแปลงสร้างอาคาร

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้อาจมีความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจาก

1. การสำรวจสนามบางโรงเรียนได้ตัวเลขคลาดเคลื่อน เพราะบางโรงเรียนกำลังปรับปรุงสนามและอาคารเรียน
2. โรงเรียนบางแห่งมีสนามกว้างมาก แต่ปรับปรุงเฉพาะที่ไชสอนเท่านั้น ถ้ามีการปรับปรุงเพิ่มเติมก็ทำให้ตัวเลขคลาดเคลื่อนได้
3. บางโรงเรียนยังไม่ทราบจำนวนนักเรียนแน่นอน เพราะมีนักเรียนเข้าและออกเสมอ ๆ

คำจำกัดความ

คำต่าง ๆ ที่มีความหมายเฉพาะสำหรับกรณีวิจัยครั้งนี้ คือ

<u>เนื้อที่ที่ไชสอนพลศึกษา</u>	หมายถึง สถานที่ที่ทางโรงเรียนไชสอนกิจกรรมพลศึกษา ในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนอยู่เป็นประจำ
<u>โรงเรียนมัธยมศึกษา</u>	หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสังกัดอยู่กองโรงเรียนรัฐบาล กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

<u>จำนวนนักเรียน</u>	หมายถึง นักเรียนทั้งชายและหญิงที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
<u>ครูพลศึกษา</u>	หมายถึง ครูที่ทำการสอนวิชาพลศึกษามัธยมประจำอยู่ในโรงเรียน ซึ่ง สังกัดอยู่กองโรงเรียนรัฐบาล กรมสามัญศึกษา
<u>สนามในร่ม</u>	หมายถึง สถานที่ที่ใช้สอนกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งสามารถกันแดดกันฝน ได้ ในการวิจัยเรื่องนี้จะรวมถึง สนามดิน สนามไม้ และสนาม คอนกรีต
<u>สนามกลางแจ้ง</u>	หมายถึง สถานที่ที่ใช้สอนกิจกรรมพลศึกษาในที่โล่ง ซึ่งในการวิจัย เรื่องนี้จะรวมถึง สนามหญ้า และสนามคอนกรีต
<u>กิจกรรมพลศึกษา</u>	หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและมี ส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม